

Dirk en Johan Swart met George Pars voor het vlasperceel

Akkerbouwbedrijf Swart

Eigenaren: Dirk en Johan Swart

Daarnaast werkt Johan nog bij het HLB. In 1877 is de familie Swart op deze boerderij aan de Oude Bildtdijk komen te wonen. In die tijd was het een gemengd bedrijf, maar door de mechanisering zijn ze in het verleden volledig overgestapt op akkerbouw.

Tegenwoordig hebben ze 70 hectare land, waarop ze aardappelen, tarwe, uien, bieten en vlas verbouwen. Dirk en Johan vertellen enthousiast over het boer zijn "We genieten van het werk, en van de streek hier, het werk zien we ook als hobby".

Vezelvlas: Nieuw leven in een oud gewas

Een veld vol kleine blauwe bloemetjes. Dit idyllisch beeld is te zien naast de boerderij van Akkerbouwbedrijf Swart aan de Oude Bildtdijk, u moet er wel vroeg op de dag bij zijn. Vezelvlas bloeit het mooist in de vroege ochtend en maar enkele weken per jaar. Het is zelfs zo dat elk bloemetje maar één dag bloeit.

Dit jaar telen Dirk en Johan Swart voor het eerst een perceel vezelvlas. Ze doen met enkele andere telers mee met het project Wad van Waarde o.a. gesteund door Provinsje Fryslân en provincie Groningen. Dirk is erg blij met het vlas, "Het is een prachtig gewas". Samen doen Dirk en Johan er alles aan om te zorgen dat het gewas er goed voor staat!

Historie

Vlas is een eeuwenoud gewas, dat vroeger veel op het Bildt werd geteeld. Dirk vertelt dat zijn vader het gewas tot de jaren '70 teelde. "Mooi om dit nu weer op te kunnen pakken". Door de opkomst van kunstmatige linnen, zoals nylon en de import van katoen is de teelt destijds grotendeels verdwenen. De laatste jaren wordt er weer meer leven in de teelt geblazen.

Vroeger was het een zeer arbeidsintensief gewas, doordat het oogsten en verwerken met de hand gebeurde. "Ik kan mij nog wel herinneren dat het vlas hier in de sloot lag te rotten." Bij dit proces lost de lijmlaag tussen buitenkant en binnenkant van de stengel op, om zo van elkaar te kunnen scheiden.

Ook werd het vlas op het land in schoven

(bosjes) gebonden om te laten drogen. Tegenwoordig zijn er goede machines en nieuwe technieken om veel van het werk uit handen te nemen.

Teelt

De teelt van vlas komt erg precies. Het gewas is erg structuurgevoelig. Dit is het eerste jaar dat Dirk en Johan vlas telen, "Voor ons is het dit eerste jaar ook om ervaring op te doen. Het is een leertraject, we hebben het perceel na zaaien aangerold, later hoorden we dat dit beter niet had gekund en zo zijn er nog enkele dingen waar je in de loop van de teelt achter komt." Desondanks staat het gewas bij Swart er goed voor. Het doel is om een vol en lang gewas te telen, voor een optimale vezelopbrengst (langevezels).

Oogst

Na ongeveer 90 dagen is het vlas rijp voor de oogst. Vlas is een erg duurzaam gewas, waarvan alle onderdelen worden gebruikt. De hele plant wordt geoogst om het gewas zoveel mogelijk op lengte te houden. De machine oogst het zaad, dit zaad is lijnzaad. Vervolgens legt de machine het vlas weer in het zwad op de grond om het te laten dauwrotten, dit proces gebeurt tegenwoordig gewoon op het land. Het vocht en de regen zorgen ervoor dat schimmels de vlasdraden laten oplossen.

Het vlas wordt enkele keren gekeerd om het beter te laten drogen. Zodra de lijmlaag is opgelost wordt door te walsen het buitenste deel van de stengel van het binnenste gescheiden.

Het "buitenwerk" van de stengel wordt gebruikt voor het vezelvlas en de binnenkant als stro. Daarnaast is de vlasteelt goed voor de bodem, dit maakt het een aantrekkelijk gewas om te telen.

Het vezelvlas wordt voor verschillende doeleinden gebruikt. Meest bekende is linnen. Tegenwoordig kan het ook worden gebruikt als bouw- en isolatiematerialen.

Vlas in bloei

Inspectie vlasplant

Ferhalen út 't feld

George Pars Graanhandel BV schrijft de komende maanden weer een 'Ferhaal út 't feld'. Hiermee willen wij u een kijkje geven wat er in een jaar gebeurt in de agrarische sector.

George Pars Graanhandel BV is al meer dan 170 jaar toeleverancier van granen, zaaizaden, meststoffen en gewasbeschermingsproducten. Sinds 1850 is het bedrijf al gevestigd op 't Bildt en sinds 2016 ook actief in Flevoland met Poldergraan. Vanuit beide locaties bedienen ze akkerbouwers en veehouders in Friesland, Groningen en Flevoland, zowel gangbaar als biologisch.

Vlasperceel met zicht op St. Annaparochie